ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ ՀԱՆՐԱՊԵՏՈՒԹՅԱՆ ՍԱՀՄԱՆԱԴՐԱԿԱՆ ԴԱՏԱՐԱՆԻ ԹԻՎ 1 ԴԱՏԱԿԱՆ ԿԱԶՄԻ

Ո Ր Ո Շ Ո Ւ Մ Ը

ԱՆՀԱՏԱԿԱՆ ԴԻՄՈՒՄԻ ԸՆԴՈՒՆԵԼԻՈՒԹՅԱՆ ՀԱՐՑԻ ՎԵՐԱԲԵՐՅԱԼ

Քաղ. Երեւան 18 փետրվարի 2015թ.

Հայաստանի Հանրապետության սահմանադրական դատարանի
թիվ 1 դատական կազմը՝

Նախագահությամբ՝ Ա. Պետրոսյանի
Անդամակցությամբ՝ Վ. Հովհաննիսյանի
Հ. Նազարյանի

Ուսումնասիրելով քաղաքացի Տաթեւիկ Բարսեղյանի եւ այլոց
անհատական դիմումով գործը քննության ընդունելու մասին հարցը,

Պ Ա Ր Զ Ե Ց.

Համաձայն ՀՀ Սահմանադրության 101-րդ հոդվածի 1-ին մասի 6-րդ կետի՝ քաղաքացի Տաթեւիկ Բարսեղյանը եւ այլք դիմել են ՀՀ սահմանադրական դատարան (դիմումը ՀՀ սահմանադրական դատարան է մուտքագրվել 2015 թվականի հունվարի 29-ին)՝ խնդրելով.

«Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 1-ին հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՀՀ «Վարչական դատավարության» օրենսգրքի 80-րդ հոդվածի 1-ին մասի 1-ին ենթակետը,

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 1-ին հոդվածին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՀՀ «Վարչական դատավարության» օրենսգրքի 69-րդ 1-ին մասը

Կամ

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 3, 83.5. եւ 18, 19-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՀՀ «Վարչական դատավարության» օրենսգրքի 69-րդ հոդվածի 1-ին մասը,

Հայաստանի Հանրապետության Սահմանադրության 18, 19, 83.5-րդ հոդվածներին հակասող եւ անվավեր ճանաչել ՀՀ «Վարչական դատավարության» օրենսգրքի 65-րդ հոդվածի «հայց» եզրը՝ իրավակիրառական պրակտիկայի կողմից դրանց տրված մեկնաբանության շրջանակներում:

Կամ

Բացահայտել վիճարկվող դրույթների սահմանադրաիրավական բովանդակությունը»:

Ըստ դիմողների՝ ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված հայցատեսակների ընտրությունը եւ ձեւակերպումները պետք է ուղղված լինեին արդարադատության արդյունավետ իրականացմանը: Իրականում դրանք անորոշ են, ձեւակերպված են ոչ հստակ, հնարավորություն են տալիս երկիմաստ, հայեցողական եւ հակասական մեկնաբանությունների, ինչի հետեւանքով վարչական դատարանի կողմից հայցերը ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքով նախատեսված հայցատեսակների առարկայի պայմանները չբավարարելու հիմքով վարույթ չեն ընդունվում, որով խախտվում են անձանց՝ դատական արդյունավետ պաշտպանության եւ արդարադատության մատչելիության սահմանադրական իրավունքները եւ իրավական որոշակիության սկզբունքը:

Ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքով եւ ելնելով խնդրո առարկա անհատական դիմումի եւ կից փաստաթղթերի նախնական ուսումնասիրության արդյունքներից, գտնում ենք, որ դիմումի հիման վրա գործի քննությունը սահմանադրական դատարանի կողմից ենթակա է մերժման հետեւյալ պատճառաբանությամբ.

- խնդրո առարկա անհատական դիմումն ակնհայտ անհիմն է: «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 27 եւ 28-րդ հոդվածներով նախատեսված են իրավասու սուբյեկտների կողմից սահմանադրական դատարան հասցեագրված դիմումներին ներկայացվող ընդհանուր պահանջները, դիմումին կցվող նյութերի շրջանակը, իսկ անհատական դիմումի ընդունելիության հավելյալ պարտադիր պայման է նույն օրենքի 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասի պահանջը, համաձայն որի՝ դիմումը պետք է պարունակի նաեւ Սահմանադրությանը հակասելու հիմնավորումներ: Ավելին, ՀՀ սահմանադրական դատարանը 24.11.2009թ. ՍԴՈ-839 որոշման մեջ արտահայտել է իրավական դիրքորոշում, ըստ որի՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 69-րդ հոդվածի 4-րդ մասն ամրագրում է վիճարկվող դրույթի՝ Սահմանադրությանը հակասելու հիմնավորումներ ներկայացնելու՝ դիմողին ներկայացվող պահանջը, համաձայն որի՝ վիճարկվող օրենքի դրույթի հակասահմանադրականությունը պետք է հիմնավորված լինի հիշյալ օրենքի 68-րդ հոդվածի 7-րդ մասում նշված որեւէ հատկանիշով: Անհատական դիմումին ներկայացված այս պահանջը նշանակում է, որ դիմողը պետք է փորձի բավարար կերպով իրավաբանորեն հիմնավորել, թե իր սահմանադրական որ իրավունքներն են խախտվել եւ ինչ անմիջական պատճառահետեւանքային կապ է առկա վիճարկվող դրույթի եւ իր իրավունքների խախտման փաստի միջեւ: Խնդրո առարկա դիմումի ուսումնասիրությունը վկայում է, որ առկա չեն «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 68-րդ հոդվածի 7-րդ մասի պահանջներին համահունչ իրավաբանորեն ձեւակերպված հիմնավորումներ, ինչպես նաեւ դիմողները չեն հիմնավորել իրենց սահմանադրական իրավունքների ենթադրյալ խախտման փաստի եւ վիճարկվող դրույթների հակասահմանադրականության միջեւ պատճառահետեւանքային կապի առկայությունը.

- դիմողները ձեւականորեն վիճարկելով օրենքի դրույթների սահմանադրականության հարցը՝ ըստ էության բարձրացնում են այդ դրույթների կիրառման իրավաչափության հարց: Համաձայն ՀՀ սահմանադրական դատարանի՝ 17.03.2009թ. ՍԴԱՈ-21 որոշմամբ արտահայտած իրավական դիրքորոշման՝ «...բոլոր այն դեպքերում, երբ դիմողը, ձեւականորեն վիճարկելով օրենքի դրույթի սահմանադրականության հարց, ըստ էության բարձրացնում է այդ դրույթի կիրառման իրավաչափության հարց կամ հետապնդում է այլ նպատակներ, ապա այդպիսի դիմումները ենթակա են մերժման՝ «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 32 հոդվածի 1-ին կետի հիմքով՝ որպես սահմանադրական դատարանի քննության ենթակա հարց չառաջադրող դիմումներ»:

Բացի դրանից, քննության առարկա դիմումի եւ կից փաստաթղթերի ուսումնասիրությունը փաստում է, որ Տ. Բարսեղյանի, Ա. Խաչատրյանի, Լ. Գեւորգյանի, Վ. Մկրտչյանի, Մ. Ավագյանի, Մ. Սարգսյանի եւ Գ. Մելքումյանի ներկայացուցիչ Ա. Զեյնալյանի բերած վճռաբեկ բողոքը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 2014 թվականի օգոստոսի 20-ի եւ Տ. Հակոբյանի, Ա. Գյոզալյանի, Հ. Հակոբյանի, Հ. Բալանյանի, Հ. Ղազարյանի եւ Վ. Մելքոնյանի բերած վճռաբեկ բողոքը ՀՀ վճռաբեկ դատարանի 2014 թվականի սեպտեմբերի 3-ի «Վճռաբեկ բողոքը մասով առանց քննության թողնելու եւ մասով վերադարձնելու մասին» որոշումներով վերադարձվել են այն պատճառաբանությամբ, որ վճռաբեկ բողոքները չեն համապատասխանում ՀՀ վարչական դատավարության օրենսգրքի պահանջներին: ՀՀ վճռաբեկ դատարանի հիշյալ որոշումներով սխալները շտկելու եւ վճռաբեկ բողոքները կրկին բերելու համար սահմանվել են համապատասխանաբար՝ հնգօրյա եւ տասնօրյա ժամկետներ: Սակայն դիմողները, նախատեսված ժամկետների ավարտից հետո, կրկին չեն դիմել վճռաբեկ դատարան, չեն իրացրել վճռաբեկ բողոք բերելու իրավական հնարավորությունը եւ, ըստ էության, չեն սպառել դատական պաշտպանության միջոցները:

Ելնելով վերոգրյալից եւ ղեկավարվելով «Սահմանադրական դատարանի մասին» ՀՀ օրենքի 32-րդ հոդվածի 1-ին եւ 6-րդ կետերով, ինչպես նաեւ 69-րդ հոդվածով՝ ՀՀ սահմանադրական դատարանի թիվ 1 դատական կազմը

Ո Ր Ո Շ Ե Ց.

Քաղաքացի Տաթեւիկ Բարսեղյանի եւ այլոց անհատական դիմումով գործի քննության ընդունումը մերժել:

Նախագահող՝

Անդամներ՝

18 փետրվարի 2015 թվականի
ՍԴԴԿՈ/ 1-6